

У роботі з клієнтом за допомогою процесом інституціоналізації можливо: сформуванню виникненню певної суспільної потреби у клієнта як загально-соціальну, а не приватну; також задоволення спільних організованих дій у суспільстві; формування загальних цілей; поява соціальних норм у ході стихійної соціальної взаємодії, що реалізується методом проб і помилок; допомагає встановлення системи санкцій для підтримки норм і правил, диференційованість їх застосування в окремих випадках; започаткування системи відповідних статусів і ролей у соціумі.

Підсумком процесу інституціоналізації вважається встановлення чіткої статусно-рольової структури, соціально схваленої більшістю учасників цього соціального процесу. Процес інституціоналізації є процесом пошуку компромісів та досягнення згоди між різними соціальними групами.

*Науковий керівник: Петренко Т.В.,
канд. пед. наук, доцент*

УДК 331.52-053.81 (043.2)

Шевченко Ю.Р.

Національний авіаційний університет, Київ

ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ МОЛОДІ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ

Проблеми, пов'язані з розвитком ринкової економічної системи в Україні, вимагають активного формування ринку праці і забезпечення високого рівня зайнятості економічно активної частини населення, а особливо молоді.

Проблемою працевлаштування молоді цікавляться багато науковців світу. Це означає, що і в інших країнах ця тема теж є актуальною, Україна не є винятком. Існує велика кількість причин дефіциту кадрів серед молодих людей – низька мотивація молоді до праці на виробництві, незадовільні умови праці та її оплати, відсутність соціального пакета тощо. Відомо, що молодь не поспішає зайняти вакантні робочі місця на підприємствах із старим устаткуванням, поганими умовами праці.

Саме молодь є найактивнішою частиною працездатного населення, тому на сьогодні одним із пріоритетних завдань розвитку нашої держави є забезпечення задовільного рівня зайнятості молоді.

Безробіття серед молодого населення веде до:

- зниження фінансової підтримки молодих сімей;
- падіння національного патріотизму;
- посилення криміногенної ситуації в країні.

Згідно з даними структури молодіжної зайнятості, сучасному ринку праці притаманний нерівномірний її розподіл. Якщо в середньому кожен 4-ий

зайнятий є молодого людиною, то в охороні здоров'я, освіті й науці – кожний третій, у торгівлі – більше 28%. У фінансовій і управлінській сферах спостерігається омолодження. У промисловості і будівництві питома вага молодих працівників, навпаки, у 2-3 рази нижче середньої. Бажання молоді працевлаштуватися у сфері транспорту, у сільському господарстві, житлово-комунальному секторі і побутового обслуговування є найнижчим.

Серед молодих людей, які виходять на ринок праці, кожний четвертий не має професії, а сьомий – професійного досвіду. Із цих причин, молодим людям у 1,4 рази частіше відмовляють роботодавці порівняно з представниками старшої вікової групи. І тут виникає замкнуте коло: умовою прийняття людини на підприємство є наявність досвіду роботи, але як його отримати, якщо молоду людину не беруть на роботу через брак досвіду. З цього виникає питання: «Як отримати досвід роботи, якщо без нього неможливо отримати робоче місце?»

Сучасні реалії українського ринку праці такі, що потребують превентивних профорієнтаційних заходів, спрямованих на підростаюче покоління. Саме ці заходи допоможуть нам у перспективі пом'якшити вплив таких проблем, як професійно-кваліфікаційний дисбаланс на ринку праці, наслідки трудової міграції та демографічної кризи, а також зробити максимально комфортним вихід молоді на ринок праці, звести до мінімуму незатребуваність молодих працівників на цьому самому ринку, закласти фундамент їхньої майбутньої професійної успішності.

Хоча для молодих людей тривале безробіття представляє меншу проблему, ніж для дорослого населення, вона тим не менше заслуговує дуже серйозної уваги в тому числі і тому, що це визначальний етап їхнього життя. Молодіжне безробіття часто є причиною асоціального способу життя, пов'язаного з алкоголізмом, наркоманією, злочинністю.

Таким чином, в Україні розв'язати проблеми зайнятості молоді можна лише шляхом цілеспрямованих, систематизованих та скоординованих дій. Пріоритетним питанням є створення умов, які сприяють залученню і закріпленню молодих фахівців на виробництві, а саме: гідна заробітна праця і своєчасність її виплати, можливість просування по кар'єрних сходах, наявність соціальних гарантій працівникові, вирішення житлового питання, прояв ініціативи при проведенні виробничої практики студентів на підприємствах. Сфера молодіжної зайнятості сьогодні є пріоритетною складовою соціальної політики України, молодь – найбільший стратегічний ресурс країни.

*Науковий керівник: Петренко Т.В.,
канд. пед. наук, доцент*

Комунікативна культура є важливим компонентом професійної діяльності соціального працівника і відображає його статус як фахівця. Комунікація в практиці соціальної роботи спирається на різні механізми, що регулюють поведінку індивідів.

*Науковий керівник: Шатило Ю.П.,
канд. психол. наук, ст. викладач*

УДК 364-787.6:654.924(477) (043.2)

Христолюбська Я.А.

Національний авіаційний університет, Київ

УМОВИ ІНСТИТУЦІАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В УКРАЇНІ

Термін «інституціалізація» можна трактувати як процес впорядкування і формалізації соціальних зв'язків і відносин. На практиці у соціальній роботі це передбачає як закріплення соціальних норм, потреб у суспільстві, правил, статусів, ролей, впроваджувати їх у систему, яка здатна задовольнити соціальні потреби у суспільстві.

Інституціалізація формує соціальні інститути. Соціальними інститутами називають соціальними відносинами, але не всі соціальні відносини трансформуються в інститути. Суспільна практика віддає перевагу лише тим відносинам між людьми, соціальними групами, які стають значимими для існування у суспільстві.

Процес інституціалізації як інтегрований соціальний процес є тривалим та повільним. Для її реалізації потрібно створити такі умови: об'єктивна потреба: певна суспільна потреба, яка є загально вагома тобто усвідомлювана в спільноті. Об'єктивна потреба задовольняється у процесі соціальної взаємодії. Коли потреба стає неважливою, тоді для існування соціальних інститутів стають мало актуальними.

У соціальній науковій діяльності існують ключові соціальні потреби, які допомагають існувати процесу інституціалізації: потреба у комунікації та процесу передачі інформації; потреба у виготовленні продуктів і послуг; потреба у добробуті; потреба у безпеці; потреба у соціальному контролі, тощо.

У сучасному суспільстві здійснюється зростання та труднощі в соціальних інститутів. З одного боку, потреба може діяти далі існуванню численних інститутів, а з іншого кожен соціальний інститут реалізує сукупність основних потреб для успішної соціалізації індивіда, передавання норм, цінності, соціального досвіду.

Процес інституціалізації є процесом виникнення сучасного, яке завжди дає оцінку з позиції історично сформованих потреб суспільства, тобто «удосконалює давно відомий процес».